

Op 29.4.1729 koopt Aalbrecht van Rijt

- 1 morgen 422 roeden land in de Noord-Kethelpolder, grenzend aan
 - oost de Poldervaart
 - zuid Frank van der Burg
 - west de Delfweg
 - noord de kinderen en erfgenamen van de weduwe Arij Willemse van Rijt,voor f 925 van Arij Cornelisse van der Burg.¹

Op 29.9.1729 krijgen Aalbrecht en zijn zus Cornelia bij de verdeling van de nalatenschap van hun moeder Maartie Pieters elk de helft van

- een woning bestaande uit huis, bijhuis, schuur, berg en geboomte aan de Delftse schie, met 6 morgen land in de Noord-Kethelpolder
- 5 morgen als voor, gemeen met 14 morgen 500 roeden
- 4 morgen 2 hond als voor, gemeen met de abdij van Rijnsburg en de heer Paulus van Alckemade en
- 4 morgen in de Oostabtpolder, gemeen in een andere partij.²

Op 20.5.1737 wint Aalbrecht van Rijt als echtgenoot van Trijntje Jans Koot gift van

- 1/4 van 1/5 van 2 woningen, bestaande uit 2 huizen en erven met in totaal zo'n 55 morgen 4 hond land in het Zuideinde van Berkel en Rodenrijs.

Aalbrecht heeft een en ander verkregen door zijn huwelijk, maar heeft nagelaten binnen 1 jaar en 6 weken gift te winnen. Daarom moet de gift worden geredimeerd (voldaan) met gouden en zilveren speciën.³

Op 26.11.1745 besluiten Aalbrecht Ariensz van Rijt, bouwman te Kethel, en Arnoldus Stook, echtgenoot van Cornelia Ariens van Rijt te Kralingen, tot scheiding van de landen die ze gemeen hebben gekregen uit de boedel van Maritie Pieters van Noorden.

Aalbrecht krijgt voor zijn deel

- een woning bestaande uit huis, bijhuis, schuur, bergen en geboomte aan de Delftse schie in de Noord-Kethelpolder,
- 4 morgen 2 hond in de Noord-Kethelpolder, gemeen met de abdij van Rijnsburg en dr. Dirck van Alckemade en
- 5 morgen in de Noord-Kethelpolder, gemeen met 14 morgen 500 roeden toekomende aan de armen van Kethel en de erfgenamen van de weduwe van heer Ferres.⁴

Op 27.5.1751 koopt Aalbrecht van Rijt

- 2 morgen in de Noord-Kethelpolder, strekkende van de Delftse weg tot aan de Poldervaart, grenzend aan
 - zuid en noord de koper,

voor f 2.210 van de erfgenamen van Corstiaen Rodenrijs.⁵

Op 29.5.1752 geeft Sr. Cornelis Bartholomeus van Buijtene mr. timmerman te Delft gift aan Aalbrecht van Rijt en Cornelis Jansz Koot van

¹ Oud rechterlijk archief Kethel en Spaland, inv. nr. 96, f. 268v.

² Oud notarieel archief Delft, inv. nr. 2617, f. 116.

³ Oud rechterlijk archief Berkel en Rodenrijs, inv. nr. 31, Giftboek, f. 119.

⁴ Oud notarieel archief Schiedam, inv. nr. 877, f. 719.

⁵ Oud rechterlijk archief Kethel en Spaland, inv. nr. 97, f. 41v.

- 1/10 in een woning bestaande uit huis, bouwhuis en 2 hooibergen met in totaal zo'n 19 morgen 2 hond land in het Zuideinde van Berkel en Rodenrijs.⁶

Op 30.3.1754 maken Aalbrecht van Rijt bouwman en Catharina Jans Koot, wonende aan de Kandelaar in Kethel, hun testament. Ze benoemen de langstlevende tot erfgenaam, op voorwaarde dat deze de kinderen behoorlijk opvoedt en hen bij het bereiken van de meerderjarigheid elk f 25 uitkeert bij wijze van legitieme portie. Als Catharina de langstlevende is en zou hertrouwen, dan moet elk van de vier kinderen f 1.000 krijgen. Ze benoemen de langstlevende tot voogd plus Cornelis Koot, haar broer, en Arnoldus Stook, zijn zwager, onder seclusie van de heren weesmeesters.⁷

Na het overlijden van Aalbrecht legt zijn weduwe Catharina Jansdr Coot op 15.3.1755 in een notariële akte vast dat ze aan haar 4 minderjarige kinderen de som van f 7.000 schenkt als gift onder levenden. Cornelis Jansz Coot, testamentaire voogd en oom maternel, accepteert dankelijk namens zijn pupillen.⁸

Op 6.5.1755 laat Catharina Jansdr Koot, weduwe van Aalbrecht van Rijt, in het giftboek het onroerend goed in Berkel en Rodenrijs op haar naam overschrijven. Het betreft:

- 1/10 en nog de helft van 1/10 in een woning en landen in het Zuideinde, bestaande uit huis, bouwhuis en 2 hooibergen met in totaal zo'n 19 morgen 2 hond land,
- 1/20 in een woning en landen mede in het Zuideinde enz.⁹

Nadat Catharina in 1759 is hertrouwd met Herman Gudink, leggen de voogden Cornelis Koot en Arnoldus Stook op 15.5.1765 rekening en verantwoording af. Na enig aandringen heeft Catharina in 1759 f 1.000 uitgekeerd aan Pieter Sprankhuijsen echtgenoot van Anna Aalbrechts van Rijt en f 3.000 aan de voogden van de nog minderjarige kinderen Maria, Helena en Anna Aalbrechts van Rijt.¹⁰

Er is ook een verbaal van het Hof van Holland van 9.1.1760. Die borduurt voort op de donatie inter vivos van 15.3.1755 toen Katharina Jansdr Koot nog weduwe was. Herman Gudink is met Pieter Sprankhuijsen te Naaldwijk echtgenoot van Anna Aalbrechtsdr van Rijt en de voogden van Maria, Helena en Arij van Rijt overeengekomen dat de kinderen op het tekenen van het verbaal f 500 in contanten krijgen. Bovendien ontvangen zij na de dood van hun moeder Katharina samen f 4.000 uit de gemene boedel van Herman en Katharina, voorafgaande aan enige deling. Het onroerend goed in de boedel mag niet worden belast of verkocht.¹¹

⁶ Oud rechterlijk archief Berkel en Rodenrijs, inv. nr. 33, Giftboek, f. 95v.

⁷ Oud notarieel archief Schiedam, inv. nr. 882, notaris Jan van Lijken, f. 1193.

⁸ Oud notarieel archief Berkel en Rodenrijs, inv. nr. 51, notaris Abraham Penning, akte 253.

⁹ Oud rechterlijk archief Berkel en Rodenrijs, inv. nr. 33, Giftboek, f. 182.

¹⁰ Oud notarieel archief Rotterdam, inv. nr. 2860, f. 346.

¹¹ Oud rechterlijk archief Kethel en Spaland, inv. nr. 98, f. 81.

VIIj-3

HELENA VAN RIJT, ged. Kethel (RK) 5.6.1740, dr. van Aalbrecht Ariens van Rijt en Catharina Jansdr Koot, begr. Kethel 1.2.1766

Na het overlijden van Helena beheren Cornelis Koot en Arnoldus Stook de nalatenschap. Bij de eindafrekening op 24.5.1774 wordt haar erfenis verdeeld in 3 porties van f 449-7-4 voor

Arij Aalbrechts van Rijt te Kethel,

Jacobus Sprinkhuijsen, echtgenoot van Maria Aalbrechts van Rijt, onder Maasland en

de voogden van de 2 kinderen van Anna Aalbrechts van Rijt, verwekt bij Pieter Sprinkhuijsen.¹²

¹² Oud notarieel archief Rotterdam, inv. nr. 3220, f. 431 en f. 449.

VIIj-5

ARIJ VAN RIJT, ged. Kethel (RK) 22.11.1747, zn. van Aalbrecht Ariens van Rijt en Catharina Jansdr Koot, aangifte overl./begr. Oud en Nieuw Mathenesse/Overschie, 31.8/3.9.1804

tr. Kethel (RK) 23.4.1780 (impost voor beiden f 6)

EMERENTIA VAN VEEN, van Tijdingebroek, ged. Nootdorp (RK) 15.5.1758, dr. van Cornelis van Veen en Marijtje van der Vaart, hertrouwd aangifte o.tr. Schiedam 6.1.1806 met Gerrardus van Soelen, overl. Oud en Nieuw Mathenesse 7.3.1831

Kinderen: geen

Op 26.11.1779 koopt Arij van Rijt, wonende onder Kethel, op een publieke veiling
 - een huismanswoning bestaande uit huis, bouwhuis, stalling, varkenshok, schuren, bergen, boomgaard en erf, in Oud Mathenesse aan de Laansloot, met enige partijen land, bij nameting groot 18 morgen 88 roeden, doch verongeld voor 17 morgen 500 roeden, strekkende voor van de woning af tot over de Groeneweg, grenzend aan

- oost de Mathenesser weg en het volgende stuk land, maar tussen beide ligt een stuk land van 3 morgen toekomende aan de Hoogedelgeboren heer baron van Wassenaar,
- west Jan van de Valk en het ambacht Bleiswijk, en een stuk weiland mede in Oud Mathenesse, bij nameting groot 2 morgen 344 roeden, doch verongeld voor 2½ morgen, grenzend aan
- oost de Mathenesser weg
- zuid en west het hiervoor genoemde land
- noord Hendrik Vermeer,

met een totale grootte van 20 morgen 432 roeden, (+1)
 voor f 18.648 van de erfgenamen van Claas Vranken van der Velde. Het transport vindt plaats op 3.5.1780. Ter financiering leent Arij van Rijt f 16.000 van hr. Adrianus Maas te Schiedam, waarbij de gekochte woning als hypotheccair onderpand dient.¹³

Op 16.8.1780 stelt Arij van Rijt, bouwman te Oud Mathenesse, zich borg voor een lening van zijn moeder Catharina Jansdr Koot, huisvrouw van Harmen Guding.¹⁴

Op 22.5.1789 maken Arij van Rijt en Amerentia van Veen, wonende te Oud Mathenesse, hun testament. Ze benoemen de langstlevende tot erfgenaam, op voorwaarde dat die de eventuele kinderen behoorlijk opvoedt. Als de langstlevende sterft zonder nakomelingen en zonder hertrouwd te zijn geweest, dan gaat wat er te zijner tijd over is van de boedel 50-50 naar de vrienden van de man en de vrouw. Hertrouwt de langstlevende, dan krijgen de vrienden en bloedverwanten van de

¹³ De aankoop wordt vermeld in Oud notarieel archief Schiedam, inv. nr. 934, f. 1069. Zie voor het transport en de schuldbrief Oud rechterlijk archief Oud Mathenesse, inv. nr. 1078, ff. 7 en 8.

¹⁴ Oud rechterlijk archief Kethel en Spaland, inv. nr. 98, f. 84.

eerststervende diens kleren en het goud- en zilverwerk tot lijfgebruik en versiering van de eerststervende.¹⁵

Op 30.4.1800 verkoopt Arij van Rijt te Oud-Mathenesse

- 10 morgen land onder de Hogenban nabij Overschie, die hij te leen heeft van het Land van Holland, bestaande uit
 - een perceel van 5 morgen 300 roeden, grenzend aan
 - oost de weduwe van Jan Kool
 - zuid het 40 mergense wegje
 - west Cornelis van den Bosch met bruikwaar
 - noord Claas van der Sman en
 - een perceel van 4 morgen 300 roeden, grenzend aan
 - oost Cornelis van den Bosch met bruikwaar
 - zuid het 40 mergense wegje
 - west Pieter van den Berg en Harmen van Boles
 - noord Claas van der Sman,

aan Jan Kool Jansz. De jongste leenbrief is van 12.5.1783. Het geheel is belast met een hypotheekbrief van 12.5.1783 van f 4.500, waarvan nog f 4.000 open staat, te betalen aan Anna Maria Pigeaud. De koopsom bedraagt f 6.100, die wordt betaald met f 2.100 contant en het overnemen van de schuld.¹⁶

Op 7.11.1800 leent Arij van Rijt, bouwman te Oud Mathenesse, f 1.600 van hr. Willem van Brederode te Schiedam. Als onderpand dient een stuk land in Oud Mathenesse, verongeld voor 3 morgen, grenzend rondom aan voornoemde van Rijt.¹⁷

Na het overlijden van Arij van Rijt verkrijgt Amerentia als enige erfgenaam de volledige eigendom van de woning met de bijbehorende grond in Oud Mathenesse. Zulks wordt - volledigheidshalve - aangetekend in de marge van de oorspronkelijke transportakte.¹⁸

Na het overlijden van Amerentia Cornelisse van Veen is haar tweede echtgenoot Gerrit van Zoelen ingevolge het testament van 15.4.1816 voor notaris Bremmen te Schiedam, afgezien van enkele legaten voor kerkelijke instanties en voor de vrienden ab intestato van vaders en moeders kant, universeel erfgenaam. Gerrit en Amerentia waren in gemeenschap van goederen getrouwd. Tot de activa van de boedel behoort onder andere

- een bouwmanswoning en erf no. 72, met 20 bunder 1 roede 21 el wei- of hooiland in Oud Mathenesse, strekkende van de Hoge Schielandse zeedijk tot achter met het Geldeloze pad tot aan het Gereformeerde weeshuis van Schiedam e.a., grenzend aan (-1)
 - oost de Oud Mathenesser weg
 - west Cornelis van der Burg.

Onder de passiva wordt melding gemaakt van

- een hypotheekbrief van 3.5.1780 voor schout en schepenen van Oud Mathenesse op naam van hr. Willem Nicolaas Cool, met een restschuld van f 12.100

¹⁵ Oud notarieel archief Schiedam, inv. nr. 966, notaris J.W. Hoekwater, akte 54, f. 1347.

¹⁶ Oud rechterlijk archief Overschie, inv. nr. 321, f. 69.

¹⁷ Oud rechterlijk archief Oud Mathenesse, inv. nr. 1079, f. 47.

¹⁸ Vgl. Oud rechterlijk archief Oud Mathenesse, inv. nr. 1078, f. 7.

- een hypotheekbrief van 7.11.1800 voor schout en schepenen van Oud Mathenesse op naam van hr. Jan Bakhuizen, ten bedrage van f 1.600.
Per saldo heeft de boedel een nadelig saldo van f 325,85.¹⁹

¹⁹ Memories van successie Zuid-Holland, kantoor Schiedam, inv. nr. 4979, memorie nr. 510